

KONTROLDARBS EKONOMIKĀ 12.KL.

Tirgus nepilnības. Valsts loma ekonomikā. Nodokļi. Budžets. I variants

Vārds, uzvārds, klase

I Tests. Apvelc pareizās atbildes! Katram jautājumam ir tikai viena pareiza atbilde. (6 punkti)

1. Cik nodokļu ir Latvijā?
a) 5 b) 7 c) 10 d) 11
2. Ja budžeta ieņēmumi pārsniedz budžeta izdevumus, tad budžets ir:
a) Ar deficītu.
b) Ar pārpalikumu.
c) Sabalansēts jeb līdzsvarots.
3. Kā visbiežāk finansē valsts budžeta deficītu?
a) Palielinot nodokļus.
b) Pārdodot valsts īpašumus.
c) Palielinot valsts parādu.
d) Iesaldējot algas.
4. Ja, palielinoties ienākumiem, palielinās ienākumu nodokļu likmes, tad valstī ir:
a) Proporcionālā nodokļu sistēma.
b) Progresīvā nodokļu sistēma.
c) Regresīvā nodokļu sistēma.
d) Taisnīga nodokļu sistēma.
5. Kā mainīsies nodokļu ieņēmumi valsts budžētā, ja valdība ievērojami paaugstina nodokļu likmes (likmes kļūst augstākas par efektīvām nodokļa likmēm)?
a) Palielināsies. b) Samazināsies. c) Nemainīsies.
6. Kā vajadzētu mainīties nodokļu ieņēmumiem un valdības izdevumiem ekonomikas lejupslīdes fāzē?
a) Ieņēmumiem samazināties, izdevumiem palielināties.
b) Ieņēmumiem samazināties, izdevumiem samazināties.
c) Ieņēmumiem palielināties, izdevumiem samazināties.
d) Ieņēmumiem palielināties, izdevumiem palielināties.

II Uzraksti īsu precīzu atbildi! (10 punkti)

Kas ir nodoklis?

Uzraksti trīs tiešos nodokļus!,,

Uzraksti trīs lielākos izdevumus valsts budžētā!

.....

Uzraksti trīs sabiedrisko preču piemērus!

Uzraksti divus lielākos pašu ieņēmumu avotus "tavas" pašvaldības budžētā!

.....

III Uzraksti, ko vajadzētu risināt tirgum (T) un ko valstij (V). (4 punkti)

(...) Nodrošināt iespējas iegūt pamatizglītību.

(...) Ražot attīrīšanas ierīces.

(...) Noteikt strādājošajiem darba samaksu uzņēmumos.

(...) Noteikt preču cenas.

(...) Izdot likumus.

(...) Nodrošināt ikvienu ar ienākumiem, kas ļautu "izdzīvot".

(...) Sadalīt ražošanas apjomus uzņēmumiem.

(...) Noteikt pieļaujamos piesārņojuma normas.

IV Uzraksti trīs pozitīvo un negatīvo ārējo ietekmju piemērus! (4 punkti)

Pozitīvās ārējās ietekmes

Negatīvās ārējās ietekmes

.....

.....

.....

.....

.....

.....

V Uzraksti trīs jautājumus, kurus nespēj atrisināt tirgus, un trīs jautājumus, kurus tirgus atrisina visefektīvāk. (4 punkti)

Nespēj atrisināt

Atrisina visefektīvāk

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI Nosaki un daudzpunktu vietā ieraksti, kurā piemērā ir attēlotas progresīvās, kurā – regresīvās, kurā – proporcionālās nodokļu likmes. (5 punkti)

Ienākums

Ls 300

Ls 500

Ls 1000

Nodokļu likmes

a) 5%

15%

30%

.....

b) 23%

23%

23%

.....

c) 20%

15%

10%

.....

Kāda iedzīvotāju ienākuma nodokļa likmju sistēma ir Latvijā?

Kā tās ietekmē ekonomiku un iedzīvotājus?

Pamato, vai tu saglabātu esošās nodokļu likmes vai ieteiktu tās izmainīt.

Ja mainītu, tad uzraksti konkrētu priekšlikumu.

VII Aprēķini, kādi un cik lieli nodokļi ir jāmaksā katrā situācijā.

1. Uzņēmums saražoja produkciju Ls 50 000 vērtībā un to pārdeva. Uzņēmums strādājošajiem darba algās samaksāja Ls 8000. Uzņēmuma peļņa pirms nodokļiem bija Ls 12 000. (3 punkti)
.....
2. Aldis nopirka ekonomikas grāmatu un veikalā samaksāja Ls 5,60. Aprēķini grāmatas vērtību un nomaksāto PVN! (PVN likme – 10%) (2 punkti)
Grāmatas vērtība
PVN
3. Inga un Sandra nopelnīja bruto algu Ls 400. Inga no visas algas samaksāja nodokļus, bet Sandra no Ls 200 nomaksāja nodokļus un Ls 200 saņēma “aplaksnē”. Par cik latiem tika apzagi budžeta ieņēmumi? (5 punkti)

Vērtējums.

Maksimālais punktu skaits – 43. Iegūti punkti, balles.

Iegūti punkti	0–8	9–14	15–19	20–23	24–28	29–32	33–35	36–38	39–40	41–43
Vērtējums	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

PAŠVĒRTĒJUMS.....